

Peşin fiyat ve vadeli fiyat arasında uygulanan fark faiz midir?

Bahattin Şimşek: “Ben mobilya satışı yapıyorum. Yalnız peşin fiyatını ve vadeli fiyatını farklı fiyatlar olarak müşteriye sunuyoruz. Aradaki bu fark faiz olarak mı geçiyor?”

Allah alış verişi helâl kılmıştır”1 âyet-i celîlesi hükmünce, ister peşin, ister vâdeli olsun; alış-veriş helâldir.

İmam Malik’in mümtaz talebelerinden İbn-i Kasım ile öğrencisi Kadı Sehnûn arasında şöyle bir konuşma geçiyor:

Kadı Sehnûn, hocasına:

“Yanında bir mal bulunan birisine gelsem ve kaçta sattığımı sorsam, o da; ‘Peşin elliye, veresiye yüze!’ dese, ben malı veresiye yüze veya peşin elliye almak istesem; bu, İmam Malik’e göre caiz midir?” diye sorunca, hocası İbn-i Kasım:

“İmam Malik’in dediği şudur: ‘Eğer satıcı isterse satar, isterse satmaz; alıcı da isterse alır, isterse almaz durumda olurlarsa caizdir”2 diye cevap verir.

Bir malı, peşin fiyatına göre farklı bir fiyat isteyerek vadeli satmak veya farkını ödemeyi kabul ederek vadeli almak dört mezhebe göre caizdir.

Vâdeli satışlarda önemli olan; malı satarken peşin şu fiata, veya vâdeli bu fiâta olmak üzere “bir fiyat” üzerinde anlaşmaktır, anlaşırken net olmaktır ve bu şarttır. Eğer “bir fiât” üzere anlaşma olmaz; fiât meçhul kalırsa, bu caiz değildir. Meselâ, “Ödeme günün geldiğinde bir bakarız” gibi bir sözle satış da, alış da yapılmaz.

Sonuç olarak; vadeli satışlarda, makul bir oranda vade farkı istemekte bir sakınca yoktur. Burada esas olan, enflasyon veya başka sebeplerle bu vadeden dolayı satıcının zarar görmemesidir. Alıcının da bu makul farkı kabul etmesidir.

Dipnotlar:

1- Bakara Sûresi, Âyet:275

2- Hayrettin Karaman, Günün Meseleleri, C.2, S.142